

1 (Sem-1/FYUGP) ECO 41 MN/(A)

2 0 2 5

ECONOMICS

(Minor)

Paper : ECO4100104MN

(Introductory Economics)

(Set—A)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

নিম্নলিখিত প্রশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define opportunity cost.

সুযোগ ব্যয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) State the law of demand.

চাহিদা বিধিটো ব্যক্ত কৰা।

(2)

- (c) What is national income?
ৰাষ্ট্ৰীয় আয় বুলিলে কি বুজা ?
- (d) Mention one cause of shift in demand curve.
চাহিদা বেখাৰ স্থানান্তৰৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (e) What is tax?
কৰ বুলিলে কি বুজা ?
- (f) Define multiplier.
গুণকৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (g) What is monopoly market?
একচেটিয়া বজাৰ কি ?
- (h) What is producer's surplus?
উৎপাদকসমূহৰ উদ্ধৃত্ত কি ?

2. Answer any six of the following questions :
2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Why does the problem of choice arise in economies?
অর্থনীতিত পছন্দৰ সমস্যা কিয় সৃষ্টি হয় ?

(Continued)

(3)

- (b) Give the difference between individual demand and market demand.
ব্যক্তিগত চাহিদা আৰু বজাৰ চাহিদাৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
- (c) Name two factors which influence the supply of a commodity.
এটা বস্তুৰ যোগানক প্ৰভাৱিত কৰা দুটা কাৰকৰ নাম লিখা।
- (d) Mention two features of perfect competition market.
পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (e) Give Hick's definition of income.
হিক্সৰ আয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (f) What is meant by progressive taxation?
Give one example.
উন্নয়নশীল কৰ বুলিলে কি বুজা ? এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (g) State any two differences between direct tax and indirect tax.
প্ৰত্যক্ষ কৰ আৰু পৰোক্ষ কৰৰ মাজত যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য লিখা।

26A/208

(Turn Over)

- (h) When is a tax said to be buoyant?
এবিধ কৰক, কেতিয়া প্লাবন ক্ষমতা মুক্ত বোলা হয়?
- (i) Write two differences between capital accounts and current accounts of a balance of payments.
লেনদেনৰ সমতাৰ মূলধনী হিচাপ আৰু চলিত হিচাপৰ মাজৰ দুটা পাৰ্থক্য লিখা।
- (j) What is purchasing power parity (PPP)?
ক্রয়ক্ষমতা সমতা (Purchasing Power Parity) কাক কোৱা হয়?

3. Answer any four of the following questions :

5×4=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is price elasticity of demand?
Explain the different degrees of price elasticity of demand with suitable diagrams.

চাহিদাৰ মূল্য-স্থিতিস্থাপকতা কাক কোৱা হয়? উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ইয়াৰ বিভিন্ন স্তৰ (degree)সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Point out the distinction between shift in the demand curve and movements along a demand curve.
চাহিদা বেখাৰ স্থানান্তৰণ বেখাজাল আৰু চাহিদা চলনৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।
- (c) Explain with the help of a diagram how equilibrium price and output are determined in a perfectly competitive market.
পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত কেনেদৰে ভাৰসাম্য মূল্য আৰু পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰৰ সহায়ত বুজাই লিখা।
- (d) Write the characteristics of a monopoly market.
একচেটিয়া বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ লিখা।
- (e) Define unemployment. How is the unemployment rate calculated? 2+3=5
নিবনুৱাৰ সংজ্ঞা দিয়া। নিবনুৱাৰ হাৰ কেনেকৈ গণনা কৰি উলিওৱা হয়?
- (f) Explain average propensity to consume (APC) and marginal propensity to consume (MPC) with the help of a suitable diagram.
গড় ভোগ প্ৰৱণতা (APC) আৰু প্ৰান্তিক ভোগ প্ৰৱণতা (MPC) ধাৰণা দুটা উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

(6)

- (g) Show that a monopolist always operates on the elastic part of the demand curve. Why? $3+2=5$

দেখুওৱা যে একচেটিয়া ব্যৱসায়ী এজনে চাহিদা বেখাৰ স্থিতিস্থাপক অংশত সঞ্চালন কৰে। কিয় ?

- (h) Explain the concepts of ex-ante and ex-post saving and investment.

Ex-ante আৰু ex-post সঞ্চয় আৰু বিনিয়োগৰ ধাৰণাকেইটা ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any two of the following questions :

$10 \times 2 = 20$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) Explain the various factors determining individual and market demand.
ব্যক্তিগত চাহিদা আৰু বজাৰ চাহিদাৰ নিৰ্ধাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
- (b) Describe the circular flow of income in an economy.
এখন অর্থনীতিত আয়ৰ বৃত্তীয় প্ৰবাহৰ বৰ্ণনা কৰা।
- (c) Explain the principle of a good tax system.
এটা ভাল কৰ ব্যৱস্থাৰ নীতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

26A/208

(Continued)

(7)

- (d) What is government budget? Briefly explain different components of budget.

$2+8=10$

চৰকাৰী বাজেট কি ? বাজেটৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা।

- (e) Describe Keynes' General theory of Employment and Income with the help of a diagram.

চিত্ৰৰ সহায়ত কেইনছৰ নিয়োগ আৰু আয়ৰ সাৰ্বজনীন তত্ত্বটোৰ বিৱৰণ দিয়া।

***

26A—4000/208

1 (Sem-1/FYUGP) ECO 41 MN/(A)

2 0 2 5

ECONOMICS

(Minor)

Paper : ECO4100104MN

(Introductory Economics)

(Set—B)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions.*

1. Answer the following questions : 1×8=8

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নকেইটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is meant by problem of choice in economics?

অৰ্থনীতিত পছন্দৰ সমস্যা বুলিলে কি বুজা ?

(b) What is meant by elasticity of supply?

যোগানৰ স্থিতিস্থাপকতা বুলিলে কি বুজা ?

(2)

- (c) What is market?
বজাৰ কি ?
- (d) Mention one cause of shift in demand curve.
চাহিদা ৰেখাৰ স্থানান্তৰণৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।
- (e) What is national income?
জাতীয় আয় কি ?
- (f) What is consumer's surplus?
ভোক্তাৰ উদ্বৃত্ত কাক কোৱা হয় ?
- (g) Give one example of direct tax.
প্ৰত্যক্ষ কৰৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (h) What are the components of aggregate demand?
সামগ্ৰিক চাহিদাৰ অংশবোৰ কি কি ?

2. Answer any six of the following questions :
2×6=12

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নবোৰৰ যি কোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is meant by economic efficiency?
অৰ্থনৈতিক দক্ষতাৰ অৰ্থ কি ?

(Continued)

(3)

- (b) Mention two features of monopoly market.
একচেটিয়া বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
- (c) Distinguish between personal income and national income.
ব্যক্তিগত আয় আৰু ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ মাজত পাৰ্থক্য লিখা।
- (d) State the law of supply.
যোগানৰ সূত্ৰটো লিখা।
- (e) Why is the cross elasticity of demand always positive for substitute goods and negative for complementary goods?
চাহিদাৰ তিৰ্যক স্থিতিস্থাপকতা কিয় সদায় বিকল্প সামগ্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত ধনাত্মক আৰু পৰিপূৰক সামগ্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত ঋণাত্মক হয় ?
- (f) Define Marginal Rate of Transformation (MRT).
পৰিৱৰ্তনৰ প্ৰান্তিক হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (g) Write any two reasons behind shift in aggregate demand (AD) curve.
সামগ্ৰিক চাহিদা (AD) ৰেখাৰ স্থানান্তৰণৰ যি কোনো দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

26A/209

(Turn Over)

(4)

(h) What constitutes the domestic territory of a country?

এখন দেশৰ ঘৰুৱা অঞ্চলত কি কি অন্তৰ্ভুক্ত হয় ?

(i) What is meant by regressive taxation? Give one example.

ক্রমহ্রাসমান কৰ বুলিলে কি বুজা ? এটা উদাহৰণ দিয়া ।

(j) State two differences between direct tax and indirect tax.

প্রত্যক্ষ কৰ আৰু পৰোক্ষ কৰৰ মাজত যি কোনো দুটা পাৰ্থক্য লিখা ।

3. Answer any four of the following questions :
5×4=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain how scarcity and alternative uses of resources together give rise to the central economic problem of choice.

অভাৱ আৰু সম্পদৰ বিকল্পৰ ব্যৱহাৰ এই দুয়োটাই একেলগে কেনেকৈ পছন্দৰ কেন্দ্ৰীয় অৰ্থনৈতিক সমস্যা সৃষ্টি কৰে, ব্যাখ্যা কৰা ।

(b) Explain the law of demand with the help of a diagram.

চিত্ৰৰ সহায়ত চাহিদা বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা ।

(5)

(c) Explain with the help of a diagram how equilibrium price and output are determined in a monopoly market.

এটা একচেটিয়া বজাৰত কেনেদৰে ভাৰসাম্য মূল্য আৰু পৰিমাণ নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, চিত্ৰৰ সহায়ত বুজাই লিখা ।

(d) What is multiplier? Explain the working of a multiplier with a simple numerical example.

গুণক কি ? এটা সৰল সংখ্যান্বক উদাহৰণ ব্যৱহাৰ কৰি গুণকে কেনেদৰে কৰ্ম কৰে, বুজাই লিখা ।

(e) Explain the characteristics of perfect competition market.

পূৰ্ণ-প্রতিযোগিতা বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা ।

(f) Write the objectives of a government budget.

চৰকাৰী বাজেটৰ উদ্দেশ্যসমূহ লিখা ।

(g) What is balance of payments? Write the difference between capital accounts and current accounts of a balance of payments.

লেনদেনৰ সমতাৰ পৰিশোধ বুলিলে কি বুজা ? লেনদেনৰ সমতাৰ পৰিশোধৰ মূলধনী হিচাপ আৰু চলিত হিচাপৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা ।

- (h) Explain the concepts of ex-ante and ex-post saving and investment.

Ex-ante আৰু ex-post সঞ্চয় আৰু বিনিয়োগৰ ধাৰণাকেইটা ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer any *two* of the following questions :

10×2=20

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো দুটাৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) What is price elasticity of demand? Explain the factors which influence price elasticity of demand. 2+8=10

চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতা কি? চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাক প্ৰভাৱিত কৰা কাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) Explain how a firm under perfect competition market attains equilibrium both in short-run and in long-run with the help of suitable diagrams.

পূৰ্ণ-প্ৰতিযোগিতা বজাৰত প্ৰতিষ্ঠান এখন হ্ৰস্বকাল আৰু দীৰ্ঘকালত কেনেদৰে ভাৰসাম্য অৰ্জন কৰে, উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Describe the circular flow of income in an economy.

এখন অৰ্থনীতিত আয়ৰ বিত্তীয় প্ৰবাহৰ বৰ্ণনা কৰা।

- (d) Explain the steps involved in estimation of national income by production method of national income accounting. What are the precautions to be undertaken in this method? 5+5=10

ৰাষ্ট্ৰীয় আয় গণনাৰ উৎপাদন পদ্ধতিৰে ৰাষ্ট্ৰীয় আয়ৰ অনুমানৰ লগত জড়িত পদক্ষেপসমূহৰ বিৱৰণ দিয়া। এই পদ্ধতিত লবলগীয়া সাৱধানতাসমূহ কি কি?

- (e) What is government budget? Explain different components of budget. 5+5=10

চৰকাৰী বাজেট কি? বাজেটৰ বিভিন্ন উপাদানসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

***